

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ АНДРАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1

Андрагогіка в системі людинознавства

План.

1. Становлення та розвиток теорії освіти дорослих в Україні:
 - 1.1. Зародження теорії позашкільної освіти дорослих в Україні в ХІХ - поч. ХХ ст.
 - 1.2. Розвиток дидактики дорослих (20-і роки ХХ ст.)
 - 1.3. Освіта дорослих в 40-і роки ХХ ст.
 - 1.4. Розвиток теорії шкільної й позашкільної освіти дорослих в 60-і роки ХХ ст.
 - 1.5. Сучасний етап розвитку освіти дорослих.
2. Освіта в житті сучасного суспільства
3. Ідеал «освіченої людини». Дискусія про мету і зміст освіти в сучасних умовах.

Питання для роздумів і дискусій.

1. Які історичні передумови розвитку андрагогічної думки?
2. У чому полягає відмінність між педагогікою і андрагогікою?
3. Що вивчає андрагогіка?
4. Педагог і андрагог: у чому подібність і розходження цих професій?
5. Виділіть основні етапи розвитку андрагогіки.
6. Що нового вносить андрагогіка в наше уявлення про освіту як соціальне явище?
7. Яке місце посідає освіта в структурі людської діяльності?
8. У чому полягає специфіка освіти як одного з видів людської діяльності?
9. Що ви розумієте під соціально-освітнім процесом?
10. Поясніть значення тези "освіта-єдиний цивілізований шлях піднесення особистості і вивільнення її потенційних творчих можливостей".
11. Порівняйте власні цілі отримання шкільної освіти і освіти, яку отримуєте зараз.
12. Яка мета, функції і роль сучасної освіти?
13. Якою ви бачите перспективу розвитку освіти дорослих (її мету, функції, завдання)?
14. У чому полягає специфіка проблем освіти дорослих?

Завдання для самостійної роботи

1. Випишіть у зошит визначення андрагогіки (дослівний переклад), автора й рік уведення в науковий обіг даного поняття.
2. Дайте характеристику основним категоріям андрагогіки як науки:

людина, дорослість, освіта, освіта дорослих, безперервна освіта, андрагог.

3. Ознайомтеся з історією розвитку андрагогіки як науки й складіть таблицю «Основні етапи становлення андрагогіки».
4. Ознайомтеся з однією з робіт, присвячених історії розвитку освіти дорослих в Україні (з рекомендованого списку літератури або обраної самостійно):
 - а) складіть розгорнуту анотацію цієї роботи;
 - б) виділіть ті андрагогічні ідеї й положення, які залишаються цікавими й актуальними в сучасній ситуації навчання протягом життя.

Література:

1. Архипова С.П. Основи андрагогіки: Навчальний посібник. Черкаси-Ужгород : Мистецька лінія, 2002. 184 с.
2. Тимчук Л. Основи андрагогіки. Навчальний посібник. Чернівці : Видавничий дім «Родовід», 2014. 244 с.
3. Марчук А. В. Андрагогіка : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 300 с.

Додаткова до п.1

1. Івко Н. Становлення та розвиток в Україні системи післядипломної освіти педагогічних університетів. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Збірник наукових праць Уманського державного 7 педагогічного університету імені Павла Тичини / Ред. кол. : Побірченко Н. С. (гол. ред.) та інші. Київ : Міленіум, 2006. Випуск 17. С. 240–253.*
2. Мартіросян О. І. Огляд розвитку освіти дорослих в Україні у 1920-х-1950-х роках ХХ століття. *Наукові записки : [збірник наукових праць] Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова / укл. Л. Л. Макаренко. Серія педагогічні та історичні науки, випуск LXXXIII (83). Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. С. 152-164*
3. Сігаєва Л. Є. Розвиток освіти дорослих в Україні (друга половина ХХ ст. – початок ХХІ ст.) / ред. С. О. Сисоєва. Київ : ЕКМО, 2010. 419 с.
4. Сігаєва Л. Міжнародне співробітництво у сфері освіти дорослих. *Порівняльна професійна педагогіка. Науковий журнал. 2012. № 1. С. 14-23.*
5. Сігаєва Л. Є. Обґрунтування етапів розвитку освіти дорослих в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. URL : http://lib.iitta.gov.ua/6949/1/Обґрунтування_етапів_розвитку_освіти.pdf
6. Сігаєва Л. Є. Характеристика структури освіти дорослих в сучасній Україні. *Вісник Житомирського державного університету. Педагогічні науки. 2011. Випуск 59. С.38-42.*
7. Сітало О. О. Розвиток освіти дорослих в Україні в 1940-1958 роках ХХ ст. *Освіта дорослих як фактор розвитку дорослої людини в умовах сучасних соціальних змін: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 21–23 березня, 2012 року). Черкаси:*

- Редакційно-видавничий відділ ЧНУ, 2012. С. 108-111.
8. Тимчук Л. Проблеми освіти дорослих в історіографії світової та української педагогіки. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці, 2008. Вип. 424: Педагогіка та психологія. С. 141-153.
 9. Тимчук Л. Становлення та розвиток андрагогіки в Україні (кінець ХІХ - ХХ століття): монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. 464 с.
 10. Фольварочний І. В. Історико-педагогічні тенденції розвитку освіти дорослих (друга пол. Хх - поч. Ххі ст.) *Вісник Запорізького національного університету*. Серія: Педагогічні науки. 2010. № 1. С.232-239.
 11. Фольварочний І. Тенденції розвитку освіти дорослих в Україні та країнах Європейського союзу. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогіка. 2009. № 2. С.15-20.
 12. Якубенко В., Берлінг Р. Проблеми та перспективи розвитку освіти дорослих в Україні. *Вісник КНТЕУ*. 2011. № 2. С.135-140.

Тема 2

Професійно-особистісні вимоги до андрагога

План.

1. Особливості педагогічної діяльності викладача-андрагога. Функціонально-посадові обов'язки фахівця- андрагога.
2. Професійні ролі та позиції андрагога. Тьютор-андрагог. Показники ефективності позиції андрагога.
3. Модель діяльності викладача-андрагога.
4. Компетентність андрагога. Психолого-андрагогічна діагностика дорослих, що навчаються.

Питання для роздумів і дискусій

1. Складіть професійний портрет андрагога: особистісні якості; професійно-важливі якості; знання та вміння; етичні принципи роботи.
2. Сформулюйте універсальні принципи андрагогічної діяльності.
3. Складіть для себе «Табу андрагога», початковою фразою якого буде: «Навчаючи дорослих людей, я ніколи не буду...».
4. Спробуйте відшукати андрагогічний аспект у діяльності журналіста, ведучого на телебаченні, іміджмейкера, тренера, водія громадського транспорту, податкового інспектора, працівника міліції, продавця книгарні.

Завдання для самостійної роботи

1. Розробіть власну модель викладача-андрагога.
2. Протестуйте себе на наявність основних професійних якостей андрагога і розробіть програму саморозвитку
3. Яких професійно важливих якостей вам не вистачає? Складіть програму

розвитку цих якостей в себе.

Література:

1. Архипова С. П. Основи андрагогіки : навчальний посібник. Черкаси-Ужгород : Мистецька лінія, 2002. 184 с
2. Лук'янова Л. Б. Підготовка педагогічного персоналу для роботи з дорослими: теоретичний і методичний аспекти: монографія. Київ : ІПОД НАПН України, 2016. 265 с.
3. Огієнко О. І. Сучасні тенденції у професійній підготовці фахівців-андрагогів: європейський вимір. *Професійна і неперервна освіта: польсько-український щорічник*. 2017. № 2. С. 107-116.
4. Тимчук Л. Освіта дорослих в Україні: на шляху до інституалізації. *Територія успіху*. 2017. №1 (4). С. 13–14.
5. Тимчук Л. І. Актуальність і перспективи професії «Андрогог» в Україні. *Педагогічний процес: теорія і практика: науковий журнал*. 2017. № 4. С. 45-52.